ΑΡΧΑΙΑ ΑΣΙΝΗ

6500 π.Χ. / BC — Νεολιθική Εποχή / Neolithic Period

3200 π.Χ. / BC — Πρωτοελλαδική Εποχή / Early Helladic Period

2100 π.Χ. / BC — Μεσοελλαδική Εποχή / Middle Helladic Period

1600 π.Χ. / BC — Υστεροελλαδική/Μυκηναϊκή Εποχή / Late Helladic/Mycenaean Period

1050 π.Χ. / BC — Γεωμετρική Εποχή / Geometric Period

700 π.Χ. / BC — Επίθεση Άργους / Αρχαϊκή Εποχή / Argos invasion / Archaic Period

490/80 π.Χ. / BC — Κλασική Εποχή / Classical Period

323 π.Χ. / BC — Ελληνιστική Εποχή / Hellenistic Period

31 π.Χ. / BC — Ρωμαϊκή Εποχή / Roman Period

324 μ.Χ. / AD — Πρώιμη Βυζαντινή Εποχή / Early Byzantine Period

610 μ.Χ. / AD — Μέση Βυζαντινή Εποχή / Middle Byzantine Period

1204 μ.Χ. / AD — Φραγκοκρατία / Frankish Occupation

1389 μ.Χ. / AD — Α΄ Ενετοκρατία / 1st Venetian Occupation

1540 μ.Χ. / AD — Α΄ Οθωμανική κυριαρχία / 1st Ottoman Occupation

1686 μ.Χ. / AD — Β' Ενετοκρατία / 2nd Venetian Occupation

1715 μ.Χ. / AD — Β' Οθωμανική κυριαρχία / 2nd Ottoman Occupation

1830 μ.Χ. / AD — Ανεξάρτητο Ελληνικό Κράτος / Greek Independent State

1922 μ.Χ. / AD — Σουηδικές ανασκαφές / Swedish excavations

1941 μ.Χ. / AD — Ιταλική Κατοχή / Italian Occupation

Σήμερα / Today

Το Ρωμαϊκό λουτρό

Τα λουτρά των Ρωμαϊκών χρόνων, πολυτελείς χώροι συνάθροισης ανδρών και γυναικών, προορίζονταν για τη φροντίδα και τον καλλωπισμό του σώματος, που συνδυαζόταν ταυτόχρονα με την κοινωνική συναναστροφή. Ο Ρωμαϊκός οικισμός της Ασίνης διέθετε δύο τουλάχιστον λουτρά μικρών διαστάσεων: το πρώτο έχει ανασκαφεί στο ανατολικό τμήμα της Κάτω Πόλης (εικ. 1) ενώ το δεύτερο βρισκόταν στα ανατολικά της ακρόπολης, εξωτερικά των τειχών.

Το λουτρό της Κάτω Πόλης χτίστηκε γύρω στο 400 μ.Χ. και διέθετε τέσσερεις κύριες, μικρές αίθουσες, τοποθετημένες σε παράταξη στον άξονα βορρά – νότου, με τις θερμότερους χώρους εγκατεστημένους στα νότια για καλύτερη εκμετάλλευση της ηλιοφάνειας, ιδιαίτερα τους χειμερινούς μήνες (εικ. 2). Στα βόρεια του συγκροτήματος υπήρχε το αποδυτήριο, όπου ο λουόμενος απέθετε τα ρούχα του και τα λοιπά προσωπικά του αντικείμενα (Apodyterium, εικ. 3Α). Δίπλα του βρισκόταν η αίθουσα του ψυχρού λουτρού, με δύο ατομικούς λουτήρες στα ανατολικά (Frigidarium, εικ. 3F). Ακολουθούσε η αίθουσα του χλιαρού λουτρού για την ομαλή μετάβαση του σώματος από τις ψυχρές στις θερμές θερμοκρασίες και αντίστροφα (Tepidarium, εικ. 3Τ). Ο επισκέψιμος χώρος του συγκροτήματος συμπληρωνόταν στα νότια με την αίθουσα του θερμού λουτρού, η οποία διέθετε επίσης δύο ατομικούς λουτήρες στα νότια και ανατολικά (Caldarium, εικ. 3C). Δυτικά της αίθουσας του χλιαρού λουτρού προστέθηκε ένα ακόμα δωμάτιο, το οποίο πιθανόν λειτουργούσε ως χώρος ξηράς εφίδρωσης (Laconicum, εικ. 3L).

Η θέρμανση των δωματίων για το χλιαρό και το θερμό λουτρό επιτυγχανόταν μέσω ενός συστήματος διοχέτευσης θερμού αέρα, ο οποίος προερχόταν από την εστία φωτιάς που άναβε εξωτερικά, στα νότια του συγκροτήματος. Ο θερμός αέρας κυκλοφορούσε στον υπόγειο χώρο των δύο δωματίων, μεταξύ χαμηλών πεσσίσκων που στήριζαν το δάπεδό τους (υπόκαυστο). Θερμός αέρας κυκλοφορούσε και στους τοίχους των δύο αιθουσών, καθώς η εσωτερική τους επιφάνεια διαμορφωνόταν από πήλινες πλάκες με αποφύσεις, τοποθετημένες σε απόσταση από το κυρίως σώμα του τοίχου. Το νερό, απαραίτητο για τη λειτουργία του λουτρού, διοχετευόταν και απομακρυνόταν από το συγκρότημα με κτιστούς αγωγούς και μολύβδινους σωλήνες.

Το λουτρό της Ασίνης, κρίνοντας από τις μικρές του διαστάσεις και την παρουσία τεσσάρων ατομικών λουτήρων δε θα μπορούσε να εξυπηρετήσει ταυτόχρονα περισσότερους από έξι θαμώνες.

The Roman Bath

Roman baths were luxurious places for the assembly of men and women, suitable not only for the care and grooming of the body but for social interaction as well. In Roman times, Asine had at least two small baths: one in the eastern part of the Lower Town (fig. 1) and another just outside the eastern wall.

The bath of the Lower Town was built around 400 AD. It consisted of four small main rooms that were aligned along a north – south axis (fig. 2). The warmer areas were located on the south to take advantage of the sunshine, especially during winter. The locker room (Apodyterium, fig. 3A), where the bather stored his personal belongings, was situated at the north end of the complex. Next to this was the cold bath room (Frigidarium, fig. 3F), with two individual bathtubs on the east. This was followed by the Tepidarium, a hall perfect for the body's smooth transition from cold to warm temperatures and vice versa (fig. 3T). Finally, the room for the hot bath (Caldarium, fig. 3C) was at the southern end of the row. It also had two individual bathtubs on its south and east walls. Another hall was added later to the west of the Tepidarium, which was probably used for dry perspiration (Laconicum, fig. 3L).

A system of diverting the hot air from a fire lit to the south, just outside the complex, heated the Tepidarium and Caldarium. The hot air circulated in the basement of the two rooms between rows of small piers that supported the floor (Hypocaust). The heating also circulated behind the inner face of the walls, in the gap created by attaching clay facing tiles fitted with lugs to the main part of the wall. A system of built drains and lead pipes supplied the bath with fresh water and drained the waste.

Judging from the size of the complex and the presence of four individual bathtubs, the Roman Bath at Asine could not serve more than six customers simultaneously.

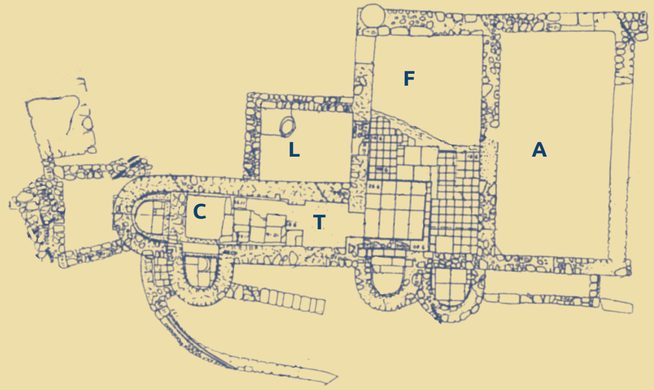

Εικ. 3 **Κάτοψη του λουτρού της Κάτω Πόλης**
Fig. 3 **Floor plan of the Bath of the Lower Town**

Εικ. 1 **Το λουτρό της Κάτω Πόλης μετά τις σουηδικές ανασκαφές** (Αρχείο Σουηδικού Ινστιτούτου Αθηνών)
Fig. 1 **The Bath of the Lower Town after the Swedish excavations** (Archive of the Swedish Institute at Athens)

Εικ. 2 **Υποθετική αναπαράσταση του λουτρού της Κάτω Πόλης**
Fig. 2 **Reconstruction of the Bath of the Lower Town**

Έτος δημιουργίας
Year of construction

2015

ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ